

Sygn. akt **IIK 617/13 (1 Ds. 1025/12)**

WYROK ZAOCZNY W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Wrocław, dnia 10 stycznia 2014 r.

Sąd Rejonowy dla Wrocławia – Śródmieścia II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący: SSR Anna Statkiewicz

Protokolant: Marta Brodala

po rozpoznaniu sprawy

R. S.

urodzonego (...) w Z.

nr PESEL: (...)

oskarżonego o to, że

w dniu 9 sierpnia 2011 roku we W. będąc w posiadaniu urządzeń klimatyzacyjnych w postaci centrali wentylacyjnej T. wraz z oprzyrządowaniem i centrali nawiewno wywiewnej T. wraz z oprzyrządowaniem, o łącznej wartości 60.795,42 złotych, a nadto agregatu pompy ciepła o wartości 39.715,82 złotych stanowiących własność P. J., rozporządził urządzeniami jak własnymi, a w szczególności złożył nieprawdziwe oświadczenie, iż urządzenia stanowią jego własność i przekazał je do lombardu J. D. (1) tytułem zabezpieczenia pożyczki w wyniku czego wyłudził pieniądze w kwocie 20.000 złotych, czym działał na szkodę P. J. i J. D. (1)

tj. o czyn z art. 286 § 1 k.k. i art. 284 § 2 k.k. w związku z art. 11 § 2 k.k.

* * *

I. uznaje oskarżonego R. S. za winnego popełnienia czynu opisanego w części wstępnej wyroku tj. występku z art. 286 § 1 kk w zw. 284 § 2 kk w zw. z art. 11 § 2 kk, i za to na podstawie art. 286 § 1 kk w zw. z art. 11 § 3 kk wymierza mu karę 1 (jednego) roku i 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności;

II. na podstawie art. 69 § 1 i § 2 kk w zw. z art. 70 § 1 pkt 1 kk wykonanie kary pozbawienia wolności wobec oskarżonego warunkowo zawiesza na okres 4 (czterech) lat próby;

III. na podstawie art. 63 § 1 kk zalicza oskarżonemu na poczet kary pozbawienia wolności w przypadku zarządzenia jej wykonania okres zatrzymania przez Policję od dnia 28.03.2013 r. do dnia 29.03.2013 r. przyjmując, że dzień zatrzymania odpowiada jednemu dniowi kary pozbawienia wolności;

IV. na podstawie art. 44 § 5 kk zwraca dowody rzeczowe opisane w wykazie dowodów na k. 73 akt pod poz. 1, 2 i 3 pokrzywdzonemu P. J.;

V. na podstawie art. 44 § 2 kk pozostawia w aktach sprawy dowód rzeczowy opisany w wykazie dowodów na k. 73 akt pod poz. 4;

VI. zasądza od oskarżonego na rzecz oskarżyciela posiłkowego P. J. kwotę 2760,12 zł tytułem poniesionych przez niego kosztów zastępstwa procesowego;

VII. na podstawie art. 624 § 1 k.p.k. zwalnia oskarżonego od ponoszenia kosztów postępowania.

UZASADNIENIE

Na podstawie całokształtu okoliczności ujawnionych w toku postępowania jurysdykcyjnego Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny istotny dla rozstrzygnięcia:

P. J. prowadzi w C. działalność gospodarczą pod nazwą S.P. J.. W ramach tej działalności zajmuje się sprzedażą przemysłowych systemów wentylacyjnych. W grudniu 2007 roku otrzymał on zamówienie od R. S. na zestaw urządzeń wentylacyjnych o wartości ok. 100 tys. zł, które miały być zamontowane w lokalu gastronomicznym w Z., przy ulicy (...). W związku z tym R. S. wpłacił zaliczkę na poczet zawartej umowy. P. J. natomiast kupił i dostarczył zamówiony sprzęt w postaci centrali wentylacyjnej T. wraz z oprzyrządowaniem i centrali nawiewno-wywiewna T. wraz z oprzyrządowaniem o wartości 60 795,42 zł oraz agregatu pompy ciepła o wartości 39 715,82 zł. na miejsce wskazane przez kontrahenta. Po tym jak sprzęt został już dostarczony, R. S. pismami z dnia 2 i 9 kwietnia 2008 roku, odstąpił od umowy i zażądał zwrotu wpłaconej zaliczki. W tej sprawie obaj kontrahenci wnieśli powództwa do sądu cywilnego. P. J. domagał się uiszczenia pozostałej części umówionej ceny, R. S. natomiast zwrotu wpłaconej zaliczki. Zapadły orzeczenia korzystne dla R. S., potwierdzające, że skutecznie odstąpił on od umowy. P. J. zwrócił część zaliczki samodzielnie. W sprawie pozostałej kwoty wszczęte zostało postępowanie egzekucyjne.

Dowód: zeznania P. J. k 2-3; 83; 336-337

faktury wystawione na przedsiębiorstwo (...) k. 8-12 i 15

wyrok Sądu Rejonowego w Zielonej Górze z dnia 8 września 2011 r. sygnatura akt V GC 351/11 k. 28

wyrok Sądu Okręgowego w Zielonej Górze z dnia 24 września 2010 r., sygnatura V Ga 49/10 k. 16-27

dokumenty sporządzone w toku postępowania egzekucyjnego k. 100-102

P. J. wielokrotnie kontaktował się, zarówno telefonicznie jak i listownie oraz osobiście, z R. S. w celu uzyskania zwrotu sprzętu wentylacyjnego, który został dostarczony do lokalu w Z.. Również R. S. wysłał do P. J. wezwanie do odbioru urządzeń wentylacyjnych. Sprzęt jednak pozostał w posiadaniu R. S., .

Dowód: zeznania P. J. k. 2-3; 83; 336-337

wezwanie do zwrotu sprzętu przez R. S. oraz zwrotne potwierdzenie odbioru przesyłki k. 5-7

pisma wzywające P. J. do odbioru urządzeń wraz z dowodami nadania k. 319; 321-322

Dnia 9 sierpnia 2011 roku J. D. (1) prowadzący przy ulicy (...) we W. lombard zawarł umowę pożyczki z R. S.. Na jej mocy pożyczył R. S. kwotę 20 tys. zł pod zastaw sprzętu, który wcześniej stanowił przedmiot umowy pomiędzy P. J. a R. S.. Sprzęt ten stanowiła centrala wentylacyjna T. wraz z oprzyrządowaniem i centrala nawiewno-wywiewna T. wraz z oprzyrządowaniem o wartości 60 795,42 zł oraz agregat pompy ciepła o wartości 39 715,82 zł. Przed podpisaniem umowy R. S. przedstawił faktury zakupu oraz kartę gwarancyjną urządzeń. Oświadczył także, że nabył je legalnie i stanowią jego własność. Ponieważ w umówionym terminie pożyczka nie została spłacona, J. D. (1) postanowił sprzedać przedmiot zastawu. W tym celu umieścił ogłoszenie o sprzedaży w mediach.

Dowód: zeznania świadka J. D. (1) k. 36-37; 169; 337

umowa pożyczki k. 176

faktury wystawione R. S. przez P. J. k. 13-14

14 maja 2012 roku z P. J. skontaktował się telefonicznie nieznany mu mężczyzna, który poinformował go, że zamierza kupić sprzęt wentylacyjny, który jest składowany we W. przy ul. (...) a którego właścicielem jest jeden z (...) lombardów. 16 maja 2012 r. P. J., podając się za potencjalnego klienta, umówił się z właścicielem wskazanego lombardu, J. D. (1) i obejrzał wystawione przez niego na sprzedaż urządzenia wentylacyjne. Po weryfikacji tabliczek znamionowych umieszczonych na tych urządzeniach przez producenta doszedł do przekonania, że jest to ten sam sprzęt który został dostarczony przez niego R. S.. Na miejsce została wezwana policja, która dokonała zatrzymania wskazanego sprzętu. R. S. nie spłacił zaciągniętej pożyczki.

Dowód: zeznania P. J. k. 2-3; 83; 336-337

zeznania świadka J. D. (1) k. 39-37; 169; 337

protokół zatrzymania rzeczy k. 29-31

Oskarżony R. S. jest bezdzietnym kawalerem. Posiada wykształcenie średnie, z zawodu jest technikiem ekonomistą. Nie pracuje, pozostaje na utrzymaniu rodziców. Nie posiada majątku. Nie był leczony psychiatrycznie, neurologicznie ani odwykowo. Oskarżony był wcześniej karany sądownie. Wyrokiem Sądu Rejonowego w Zielonej Górze z dnia 25 lipca 2012 roku, sygnatura akt VII K 237/11, został skazany za czyn z art. 284 § 2 k.k. na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 2 lat próby oraz na karę 50 stawek dziennych grzywny w wysokości 10 zł każda. Natomiast postanowieniem Sądu Rejonowego w Zielonej Górze z dnia 27 czerwca 2012 roku, sygnatura akt II K 203/12, warunkowo umorzono postępowanie karne przeciw oskarżonemu o czyn z art. 586 k.s.h.

Dowód: dane osobopoznawcze k. 156

karta karna k. 196-197

R. S. przesłuchany w charakterze podejrzanego w toku postępowania przygotowawczego nie przyznał się do popełnienia zarzucanego mu czynu i odmówił składania wyjaśnień. W toku postępowania sądowego również nie składał wyjaśnień, ponieważ prawidłowo wezwany na termin rozprawy, nie stawiał się na nim.

Ustalając stan faktyczny Sąd opierał się głównie na zeznaniach złożonych przez P. J. oraz J. D. (1). Wziął pod uwagę również dokumenty dotyczące umowy zawartej pomiędzy przedsiębiorstwem (...) a R. S. oraz dokument umowy pożyczki, którą oskarżony zaciągnął w lombardzie należącym do J. D. (1).

Sąd jako w pełni wiarygodne ocenił zeznania złożone przez P. J.. Świadek w sposób spójny i konsekwentny przedstawił historię swoich kontaktów handlowych z oskarżonym. Wskazał, jaki był przedmiot umowy i koszt jej realizacji.

P. J. zeznał, że w grudniu 2007 roku otrzymał od R. S. zamówienie na zainstalowanie urządzeń wentylacyjnych o wartości ok. 100 tys. zł w lokalu w Z.. Zamówione urządzenia kupił u producentów i dostarczył do lokalu, w którym miały być zainstalowane. R. S. odstąpił jednak od umowy a na drodze sądowej domagał się zwrotu od P. J. kwoty uiszczony wcześniej zaliczki. Orzeczenie sądu było korzystne dla oskarżonego. P. J. miał zwrócić mu kwotę zaliczki wraz z odsetkami. Kwota główna roszczenia wynosiła ok. 51 tys. zł. Świadek zeznał, iż w efekcie dobrowolnych spłat z jego strony i egzekucji komorniczej dokonał wpłat na łączną kwotę ok. 50 tys. zł. Wedle słów świadka wielokrotnie domagał się on zwrotu dostarczonych przez niego urządzeń do wentylacji. Kierował w tej sprawie korespondencją do oskarżonego, kontaktował się z nim telefonicznie i osobiście. P. J. zeznał, że R. S. nie wydał mu przedmiotowego sprzętu. O tym, że urządzenia wentylacyjne zostały wystawione na sprzedaż przez lombard, P. J. miał się dowiedzieć z rozmowy telefonicznej z nieznany mu mężczyzną. Zeznał, że rozmowa ta miała miejsce 14 maja 2012 roku, a jego rozmówca poinformował go, że chciałby kupić sprzęt do wentylacji, który stanowi własność jednego z (...) lombardów i jest składowany przy ulicy (...) we W.. P. J. zeznał, że podając się za osobę potencjalnie zainteresowaną zakupem, skontaktował się z właścicielem lombardu i umówił na spotkanie w celu obejrzenia sprzętu. Na miejscu, okazało się, że sprzęt ten stanowi centrala wentylacyjna T. wraz z oprzyrządowaniem i centrala nawiewno-wywiewna T. wraz z oprzyrządowaniem oraz agregat pompy ciepła. Po obejrzeniu tabliczek znamionowych urządzeń P. J. doszedł do

przekonania, iż jest to sprzęt, który swego czasu dostarczył R. S.. Na miejsce została wezwana policja, która dokonała zatrzymania wskazanych urządzeń. W toku postępowania przygotowawczego przekazano je na przechowanie P. J.. Świadek zeznał również, że zatrzymany wówczas sprzęt stanowi jedynie większość tego, który dostarczył oskarżonemu. Brakuje jeszcze kilku urządzeń o łącznej wartości około 12 tys. zł. P. J. na potwierdzenie takiego przebiegu wydarzeń przedstawił dokumentację w postaci faktur, które wystawił R. S. a także faktur, które zostały wystawione na jego firmę w momencie, gdy realizował zamówienie oskarżonego. Nadto w materiale dowodowym znajduje się wezwanie do wydania przedmiotowych urządzeń skierowane do R. S. wraz ze zwrotnym potwierdzeniem odbioru przesyłki oraz orzeczenia sądowe i dokumentacja z egzekucji komorniczej. Treść wskazanych dokumentów spójna jest z zeznaniami P. J., stanowi ich uzupełnienie oraz w zasadniczy sposób potwierdza przebieg zdarzeń podawany przez świadka.

Sąd nie znalazł również podstaw do podważenia zeznań złożonych przez J. D. (1). Świadek prowadzi działalność gospodarczą we W. w formie lombardu. Zeznał, że w dniu 9 sierpnia 2011 roku zawarł umowę pożyczki z R. S.. Wedle słów świadka pożyczył oskarżonemu kwotę ok. 20 tys. zł a zabezpieczenie transakcji miał stanowić sprzęt do wentylacji. Z zeznań świadka wynika, że oskarżony przedstawił mu dokumenty w postaci wystawionych na niego faktur zakupu oraz kartę gwarancyjną urządzeń. Na pytanie J. D. (1) oświadczył również, że sprzęt ten został nabyty legalnie i stanowi jego własność. Strony umówiły się, że spłata pożyczki nastąpi za miesiąc. Ponieważ świadek w tym terminie nie odzyskał pieniędzy a R. S. nie pokrywał również kosztów przechowania sprzętu, po jakimś czasie zdecydował się na umieszczenie w mediach ogłoszenia o sprzedaży przedmiotowych urządzeń. Świadek zeznał, że skontaktował się z nim telefonicznie mężczyzna, który oświadczył, że jest zainteresowany zakupem sprzętu. W związku z tym umówił się z nim na ulicy (...) we W., w miejscu jego składowania. Mężczyzną tym był P. J.. Po obejrzeniu urządzeń stwierdził, że stanowią one jego własność. Na miejsce wezwana została policja, która zatrzymała przedmiotowy sprzęt. Dodatkowo świadek zeznał, że po tym zdarzeniu kontaktował się telefonicznie z R. S., który ponownie oświadczył, że sprzęt stanowiący przedmiot zastawu należał do niego. Podkreślił również, że nie będzie spłacał pożyczki, ponieważ pozostawił pełnowartościowy zastaw, a to, że J. D. (1) go wydał, stanowi wyłącznie problem tego ostatniego. Zeznania świadka znajdują potwierdzenie w dokumencie umowy pożyczki, którą zawarł z oskarżonym a nadto zgodne są z przebiegiem zdarzeń podawanym przez P. J. w części w której dotyczą kontaktów obu mężczyzn. Świadek konsekwentnie każdorazowo podaje tę samą wersję wydarzeń, wskazując, że był zapewniany przez oskarżonego, że jest on właścicielem sprzętu stanowiącego przedmiot zastawu. Warto jednocześnie zaznaczyć, że oświadczenie o takiej treści zawarte jest również w umowie pożyczki, którą R. S. podpisał. Uwzględniając, że ponadto przedstawił faktury oraz kartę gwarancyjną, stwierdzić należy, że świadek miał prawo sądzić, że przekazany mu sprzęt rzeczywiście stanowi własność R. S..

Sąd nie podważył także wiarygodności pozostałych materiałów dowodowych zebranych w sprawie. W szczególności istotne dla ustalenia stanu faktycznego okazały się dokumenty związane z przebiegiem kontaktów handlowych między P. J. i R. S.. Przedstawione faktury, odpisy orzeczeń sądowych oraz dokumenty dotyczące egzekucji komorniczej stanowią ważne uzupełnienie oraz potwierdzenie zeznań świadków. Ważnym dokumentem dla ustalenia stanu faktycznego jest również umowa pożyczki zawarta z R. S. przez J. D. (1). Stanowi ona bowiem potwierdzenie tego, iż R. S. podał się za właściciela sprzętu, który zastawił w lombardzie.

Sąd nie podważa również dokumentów przesłanych przez oskarżonego, stanowiących korespondencję pomiędzy nim a P. J.. Stanowią one dowód braku porozumienia pomiędzy kontrahentami w trakcie realizacji umowy oraz późniejszych wzajemnych rozliczeń.

Nie budzi wątpliwości Sądu wiarygodność dokumentów w postaci protokołów zatrzymania rzeczy i oddania ich na przechowanie. Została sporządzona przez uprawnione organy a czynności, z których pochodzi nie były kwestionowane przez strony. W pełni wiarygodny dowód stanowi również karta karna R. S..

Sąd Rejonowy zważył:

R. S. zarzucono, że w dniu 9 sierpnia 2011 roku we W. będąc w posiadaniu urządzeń klimatyzacyjnych w postaci centrali wentylacyjnej T. wraz z oprzyrządowaniem i centrali nawiewno-wywiewnej T. wraz z oprzyrządowaniem o

łącznej wartości 60 795,42 zł, a nadto agregatu pompy ciepła o wartości 39 715,82 zł stanowiących własność P. J., rozporządził urządzeniami jak własnymi, a w szczególności złożył nieprawdziwe oświadczenie, iż urządzenia stanowią jego własność i przekazał je do lombardu J. D. (1) tytułem zabezpieczenia pożyczki, w wyniku czego wyłudził pieniądze w kwocie 20 000 zł, czym działał na szkodę P. J. i J. D. (1), tj. czyn z art. 286 § 1 k.k. i art. 284 § 2 k.k. w związku z art. 11 § 2 k.k.

W świetle zgromadzonego materiału dowodowego wina i sprawstwo oskarżonego w zakresie zarzucanego mu czynu nie ulegają wątpliwości.

Art. 284 § 1 k.k. stanowi, że karze podlega ten, kto przywłaszcza sobie cudzą rzecz ruchomą lub prawo majątkowe. Przywłaszczenie rzeczy natomiast polega na postąpieniu z nią tak, ja właściciel (por. np. M. Kulik Komentarz do art. 284 kodeksu karnego (w:) M. Mozgawa (red.) Kodeks karny. Komentarz, 2013). Przepięstwo to tym się różni od kradzieży, że sprawca kradzieży zabiera z posiadania innej osoby cudze mienie ruchome w celu przywłaszczenia, natomiast sprawca przestęstwa określonego w art. 284 § 1 k.k. przywłaszcza sobie cudze mienie ruchome, które znalazło się już w jego legalnym posiadaniu (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 4 sierpnia 1978, Rw 285/78). Odnosząc powyższe do przedmiotowej sprawy stwierdzić należy, że R. S. swoim postępowaniem wypełnił ustawowe znamiona przestęstwa z art. 284 § 1 k.k. Znalazł się on bowiem w posiadaniu urządzeń wentylacyjnych legalnie. Zostały mu one dostarczone w toku realizacji umowy, którą zawarł z P. J. a od której następnie odstąpił. Posiadał on zatem rzeczy, których właścicielem nie był, natomiast postąpił z nimi jak właściciel, ustanawiając na nich zastaw pożyczki zaciągniętej w lombardzie J. D. (1), do czego nie posiadał żadnego umocowania. W tym miejscu zaznaczyć należy, że R. S. miał pełną świadomość tego, że urządzenia te nie są jego własnością. To on bowiem odstąpił od umowy i zażądał zwrotu wpłaconej zaliczki. To również z jego inicjatywy toczyło się postępowanie cywilne, w wyniku którego orzeczono wobec P. J. obowiązek zwrotu wpłaconej przez oskarżonego zaliczki. Świadczy wreszcie o tym korespondencja, jaką w przedmiocie zwrotu urządzeń wysyłał zarówno P. J. jak i R. S.. W tym miejscu należy zaznaczyć, że okoliczność, iż oskarżony również wysyłał wezwania do odbioru sprzętu do P. J. nie ma wpływu na byt przestęstwa z art. 284 § 1 k.k., nie powoduje to bowiem przejścia prawa własności. Mimo to oskarżony oświadczył ustnie oraz na piśmie, że jest właścicielem urządzeń wentylacyjnych i ustanowił na nich zastaw, w wyniku czego uzyskał od J. D. (1) pożyczkę w kwocie 20 000 zł. Tym z kolei zrealizował ustawowe znamiona przestęstwa stypizowanego w art. 286 § 1 k.k. Wprowadził bowiem w błąd J. D. (1) co do tego, że to on jest właścicielem urządzeń wentylacyjnych. J. D. (2), będąc przekonany, że rozmawia z właścicielem, przyjął przedmiotowy sprzęt jako zastaw i w efekcie udzielił R. S. pożyczki w kwocie 20 tys. zł, co stanowiło niekorzystne rozporządzenie mieniem, ponieważ w sytuacji braku spłaty tej pożyczki, J. D. (2) nie miał możliwości zaspokojenia roszczeń z przedmiotu zastawu.

Za opisany powyżej czyn Sąd na podstawie art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. wymierzył oskarżonemu karę 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności, zawieszając jednocześnie jej wykonanie na okres 4 lat próby.

Przy wymiarze kary Sąd kierował się dyrektywami zawartymi w art. 53 § 1 k.k. W szczególności baczył, jej dolegliwość nie przekraczała stopnia winy.

Sąd ocenił czyn oskarżonego jako szkodliwy społecznie w stopniu wysokim. Swoim zachowaniem R. S. działał na szkodę dwóch osób, które zawierając z nim umowy, obdarzyły go zaufaniem. W przypadku pierwszego z kontrahentów, przywłaszczył sobie należący do niego sprzęt, mimo że sam odstąpił od umowy i na drodze sądowej domagał się zwrotu własnych świadczeń. Co do drugiego, zawarł umowę pożyczki z zamiarem jej niespłacenia i ze świadomością, że pożyczkodawca nie będzie mógł zaspokoić się z przedmiotu zastawu. Zachowania takie powodują spadek zaufania w kontaktach handlowych a w tym konkretnym przypadku obu pokrzywdzonym utrudniły prowadzenie przez nich działalności gospodarczej. Na niekorzyść oskarżonego Sąd zaliczył również fakt działania przez niego w zamiarze bezpośrednim a także uprzednią karalność za czyn z art. 284 § 2 k.k.

Jednocześnie Sąd uznał, że warunkowe zawieszenie wykonania orzeczonej kary będzie wystarczające dla osiągnięcia wobec sprawcy celów kary, w szczególności zapobiegnie jego powrotowi do przestęstwa. Ustalając stosunkowo długi, bo czteroletni, okres próby Sąd dał oskarżonemu szansę na przemyślenie i zweryfikowanie swojej postawy wobec

konieczności przestrzegania porządku prawnego. Jednocześnie taki okres próby daje Sądowi możliwość reakcji w sytuacji, gdyby oskarżony jednak nie wykorzystał danej mu szansy.

Sąd na podstawie art. 63 § 1 k.k. zaliczył oskarżonemu na poczet orzeczonej kary pozbawienia wolności okres jego zatrzymania do sprawy od dnia 28 marca 2013 roku do dnia 29 marca 2013 roku, przyjmując, że dzień zatrzymania odpowiada jednemu dniowi kary pozbawienia wolności.

Na podstawie art. 44 § 5 Sąd zwrócił pokrzywdzonemu P. J. dowody rzeczowe w postaci urządzeń wentylacyjnych. Natomiast na podstawie art. 44 § 2 Sąd w aktach sprawy pozostawił dowód rzeczowy w postaci umowy pożyczki.

Sąd zasądził od oskarżonego na rzecz oskarżyciela posiłkowego P. J. kwotę 2 760,12 zł tytułem poniesionych przez niego kosztów zastępstwa procesowego, zwolnił natomiast od zapłaty kosztów sądowych na rzecz Skarbu Państwa.